

На основу члана 149. Статута Универзитета у Београду-Физичког факултета Наставно-научно веће Физичког факултета, на седници одржаној 26. јануара 2022. године, донело је

ПРАВИЛНИК О СПРЕЧАВАЊУ И ЗАШТИТИ ОД СЕКСУАЛНОГ УЗНЕМИРАВАЊА НА ФИЗИЧКОМ ФАКУЛТЕТУ

I

Опште одредбе

Предмет Правилника

Члан 1

(1) Овим правилником ближе се одређују појам сексуалног узнемиравања на Универзитету у Београду-ФИЗИЧКОМ ФАКУЛТЕТУ (у даљем тексту: „Факултет“), забрана таквог понашања, и мере за његово спречавање, као и поступци заштите од сексуалног узнемиравања.

(2) Сви појмови употребљени у овом правилнику у мушком роду подразумевају исте појмове у женском роду.

(3) Овим правилником изражава се суштинска посвећеност Физичког факултета забрани дискриминације и било каквог облика злостављања и сексуалног узнемиравања.

Циљ и начела

Члан 2

(1) Циљ овог правилника је изградња и очување начела академских слобода, једнаких могућности, поштовања интегритета и људског достојанства свих учесника у процесу високог образовања.

(2) Сваки поступак заштите од сексуалног узнемиравања сматра се хитним.

(3) Одредбе овог правилника односе се на сва запослена лица и студенте на Физичком факултету.

- Запослено лице на Факултету у смислу овог правилника је лице у радном односу на Факултету и лице које је ангажовано на раду ван радног односа на Факултету.
- Студент у смислу овог правилника је лице које има статус студента у складу са Законом о високом образовању.
- Одредбе овог правилника примењиваће се и на лица која су у поступку уписа студијских програма Факултета као и на полазнике програма које организује Факултет.

(4) Сва наведена лица дужна су да поступају према другом запосленом или студенту поштујући његово лично достојанство и на начин којим се обезбеђује и развија колегијалност.

(5) Факултет, и учесници у поступку заштите од сексуалног узнемиравања дужни су да се руководе начелима поверљивости и заштите приватности у противном повреда овог члана основ је за утврђивање дисциплинске одговорности запосленог или студент.

Појам сексуалног узнемиравања

Члан 3

(1) Сексуално узнемиравање је:

- 1) сваки нежељени вербални, невербални или физички акт сексуалне природе, који има за циљ или последицу повреду личног достојанства студента или запосленог;
- 2) омаловажавање пола, рода или сексуалне оријентације;
- 3) навођење на прихватање понашања сексуалне природе уз обећавање награде, претњу или уцену;
- 4) упућивање опаски у вези са полом, родом или сексуалном оријентацијом, а које су противне вољи другог лица, као и сексуално интониран говор тела;
- 5) упућивање предлога за интимизирање запосленом или студенту противно његовој вољи, као и ускраћивање права или претња наношењем штете части и угледу запосленом или студенту због неприхватања таквог предлога;
- б) подстицање и навођење на понашање из т. 1-5 овог члана.

(2) Радови и излагања запослених и студената који се односе на пол, род или сексуалну оријентацију, а којима се не врши повреда одредаба овог правилника, не сматрају се сексуалним узнемиравањем.

II

Забрана и спречавање сексуалног узнемиравања

Начело забране сексуалног узнемиравања

Члан 4

(1) На Факултету је сексуално узнемиравање забрањено.

(2) Забрана из става 1 овог члана односи се и на понашање запосленог или студента ван просторија Факултета ако је у вези са радом или студирањем.

(3) Уколико је запослени истовремено и студент, његова одговорност за сексуално узнемиравање утврђује се у зависности од тога у којем је статусу предузимао радње због којих је покренут поступак против њега.

Забрана злоупотребе права на заштиту од сексуалног узнемиравања

Члан 5

(1) Злоупотреба права на заштиту од сексуалног узнемиравања је кажњива.

(2) Злоупотреба права на заштиту постоји ако је подносилац захтева за заштиту од сексуалног узнемиравања свестан, или је морао да буде свестан, да нема основаних разлога за покретање поступка заштите, као и ако је подносилац поступак покренуо како би за себе или друго лице прибавио корист или другом лицу нанео штету.

Забрана предузимања штетне радње

Члан 6

(1) Никакве штетне последице неће трпети лице које је:

- 1) покренуло поступак заштите
- 2) било сведок сексуалног узнемиравања
- 3) охрабривало на покретање поступка заштите.

Континуирано информисање о спречавању сексуалног узнемиравања

Члан 7

(1) Факултет ће у складу са својим могућностима обезбеђивати несметано информисање запослених и студената о питањима од значаја за спречавање сексуалног узнемиравања на Факултету.

(2) Приликом закључивања уговора о раду или о радном ангажовању, Факултет се стара о томе да запослени буде упознат са садржином овог правилника, а сваком студенту се, по упису на студијски програм, доставља обавештење о забрани сексуалног узнемиравања, о правима, дужностима и одговорностима студената и запослених у вези са поштовањем те забране и о органима за спречавање сексуалног узнемиравања.

III

Повереник за равноправност

Члан 8

(1) На Факултету постоји повереник за равноправност који је задужен за превенцију и спречавање сексуалног узнемиравања запослених и студената, као и за сузбијање сваког облика дискриминације, а посебно по основу пола, рода, родног идентитета и сексуалне оријентације.

(2) Повереник за равноправност, у циљу обезбеђивања стицања вештина потребних за обављање његових надлежности и извршавање обавеза прописаних овим правилником у обавези је да учествује у програмима континуиране обуке који се организују у оквиру Универзитета у Београду.

(3) Контакт подаци о Поверенику доступни су на Интернет страници Факултета.

IV

Поступак заштите од сексуалног узнемиравања

Саветодавни поступак заштите од сексуалног узнемиравања

Члан 9

(1) Саветодавни поступак заштите води Повереник.

(2) Запослени или студент који сматра да је изложен сексуалном узнемиравању обраћа се Поверенику у циљу обавештавања о сексуалном узнемиравању и добијања савета о даљем поступању или решавању спорних околности у духу овог правилника.

(3) Повереник разговара са запосленим или студентом из става 2 овог члана, саветује га и евентуално га упућује на одговарајуће правне поступке заштите, укључујући оне који се воде пред надлежним органима јавних власти.

(4) Уколико запослени или студент из става 2 овог члана жели да поступак буде

настављен, Повереник позива запосленог или студента који се терети за сексуално узнемиравање да му усменим путем одговори на наводе који му се стављају на терет.

(5) Повереник даје запосленом или студенту из става 4 овог члана савет како да спорне околности буду решене у духу овог правилника и обавештава га о поступцима који могу да буду вођени против њега, укључујући оне који се воде пред надлежним органима јавних власти.

(6) У поступку заштите, на предлог запосленог или студента из става 2 овог члана, може да учествује и запослени или студент којег ово лице сматра особомод поверења.

Заједнички разговор Повереника са запосленим или студентом
у поступку заштите од сексуалног узнемиравања
Члан 10

(1) У циљу разјашњења чињеница и решавања спорних околности у духу овог правилника, Повереник може да предложи одржавање заједничког разговора са запосленим или студентом који сматра да је изложен сексуалном узнемиравању и запосленим или студентом који се терети за сексуално узнемиравање.

(2) Уколико закључи да су наводи о сексуалном узнемиравању истинити, Повереник обавештава запосленог или студента који се терети за сексуално узнемиравање о разлозима због којих се оспорено понашање квалификује као сексуално узнемиравање и зашто је оно забрањено.

(3) Уколико закључи да наводи о сексуалном узнемиравању нису истинити, Повереник обавештава запосленог или студента који сматра да је изложен сексуалном узнемиравању о разлозима због којих се оспорено понашање не квалификује као сексуално узнемиравање и зашто оно није забрањено.

Упућивање на посредовање
Члан 11

Повереник може да упути лица из члана 10 став 1 овог правилника на посредовање, у складу са законом којим се уређује спречавање злостављања на раду.

Дисциплински поступак
Члан 12

(1) У случају постојања основане сумње да је извршено сексуално узнемиравање, студент или запослени могу да покрену поступак за утврђивање дисциплинске одговорности другог студента или запосленог, у складу са општим правним актима Универзитета и Факултета о дисциплинској одговорности студената и запослених.

(2) Дисциплински поступак може да буде вођен и у случају злоупотребе права на заштиту.

Опште одредбе о поступцима заштите од сексуалног узнемиравања
Члан 13

- (1) Саветодавни поступак може се покренути у року од шест месеци од дана када је учињено сексуално узнемиравање, или од дана када је последњи пут извршена радња која представља сексуално узнемиравање.
- (2) Вођење саветодавног поступка не искључује могућност вођења дисциплинског поступка.
- (3) Одговорност по овом правилнику не утиче на одговорност по другим основима.

V
Прелазне и завршне одредбе

Сходна примена закона
Члан 14

На питања од значаја за предмет овог правилника, а која нису њиме уређена, сходно се примењују одредбе закона.

Ступање на снагу
Члан 15

Овај Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли, односно веб страници Факултета.

Универзитет у Београду – ФИЗИЧКИ ФАКУЛТЕТ
ПРЕДСЕДНИК НАСТАВНО-НАУЧНОГ ВЕЋА
ДЕКАН ФИЗИЧКОГ ФАКУЛТЕТА
Проф. др Иван Белча

ОБАВЕШТЕЊЕ

Поштоване студенткиње и студенти, колегинице и колеге,

У циљу очувања академских слобода, поштовања интегритета и достојанства свих студената и запослених, као и креирања здравог и безбедног радног окружења, декан и Наставно-научно веће Физичког факултета у Београду, , предузели су активности усмерене ка заштити студената и запослених од сексуалног узнемиравања.

Као прво, донет је Правилник о спречавању и заштити од сексуалног узнемиравања, који ће садржати јасно дефинисане процедуре превенције и реаговања у случају пријављивања сексуалног узнемиравања.

И друго на Факултету је одређен Повереник за равноправност. Контакт подаци повереника доступни су на Интернет страници Факултета.

Шта је сексуално узнемиравање?

Под сексуалним узнемиравањем, најопштије дефинисано, подразумева се свако вербално, невербално или физичко понашање које има за циљ или представља повреду достојанства лица које студира или запосленог лица у сфери полног живота, а које изазива страх или ствара непријатељско, понижавајуће или увредљиво окружење. Закон о раду сексуално узнемиравање третира као повреду радне дисциплине док Закон о забрани дискриминације ову врсту узнемиравања третира као акт дискриминације на основу личног својства и пола.

Коме се на Факултету можете обратити за помоћ?

Свако ко сматра да је био изложен сексуалном узнемиравању, а студира или је запослен на Физичком факултету у Београду, може се обратити за помоћ Поверенику за равноправност, путем имејл адресе: lлица@ff.bg.ac.rs или телефона 011/7158-177.

Обавезе повереника за равноправност

Повереник за равноправност Физичког факултета чија је надлежност дефинисана Правилником о спречавању и заштити од сексуалног узнемиравања је у обавези да заштити приватност личних података сваке особе која је извршила пријаву сексуалног узнемиравања.

Повереник, уколико поседују информације на основу којих се може оправдано претпоставити да је учињено сексуално узнемиравање, може упутити или посаветовати запосленог или студента на одговарајуће правне поступке – упутством о потребним поднесцима, прописаним роковима и надлежним органима.

Повереник ће заштитити односно неће износити у јавност идентитет особе за коју се тврди да је извршила сексуално узнемиравање, и да ни на који начин, нити у било које сврхе, неће злоупотребити или саопштити трећим лицима информације којима располаже.

Могућности за помоћ ван Факултета

Особе које су претрпеле или трпе сексуално узнемиравање, осим Поверенику за равноправност Физичког факултета, могу анонимно да се обрате за бесплатну (психолошку и правну) помоћ Аутономном женском центру у Београду, позивањем броја 0800 100 007 или путем веб-сајта: <https://www.womenngo.org.rs/za-psihosocijalnu-podrsku>.

Шта се догађа у случају лажне пријаве?

Свака лажна или злонамерна пријава сексуалног узнемиравања од стране студента или запосленог представља недозвољено понашање која ће се санкционисати у складу са прописаним нормама.

Повереник за равноправност

Лелица Вуковић Радош, дипломирани правник, lelica@ff.bg.ac.rs, 7158-177, Студентски трг 12, III спрат, соба 663.

- 1) Закон о раду РС („Службени гласник РС”, бр. 24 од 15. марта 2005, 61 од 18. јула 2005, 54 од 17. јула 2009, 32 од 8. априла 2013, 75 од 21. јула 2014, 13 од 24. фебруара 2017 – УС, 113 од 17. децембра 2017, 95 од 8. децембра 2018 – Аутентично тумачење).
- 2) Закон о забрани дискриминације („Службени гласник РС”, бр. 22/2009 и 52/2021.)